

Τα επιφωνήματα

Τα επιφωνήματα, είναι οι άκλιτες λέξεις που χρησιμοποιούμε για να εκφράσουμε τα συναισθήματά μας, όπως **χαρά, λύπη, ευχή, θαυμασμό, πόνο, έπαινο, έκπληξη, απορία, απελπισία, ειρωνεία, παρακίνηση αβεβαιότητα, άρνηση, κ.λ.π.** μετά από κάθε επιφώνημα βάζουμε θαυμαστικό (!) Τα πιο συνηθισμένα επιφωνήματα, τα οποία χρησιμοποιούμε στη γλώσσα μας είναι:

<u>Επιφωνήματα</u>	<u>Εκφράζουν</u>
α!, ω!, ποπό!	θαυμασμό
α!, ο!, μπα!	απορία
αχ!, οχ!, άου!, αλί και τρισαλί!, αλίμονο!	πόνο-λύπη, απελπισία
ε!, ου!, γιούχα!, αχαχούχα!	ειρωνεία
μακάρι!, είθε!, άμποτε (= μακάρι)	ευχή
μπράβο!, εύγε!	έπαινος
άντε, άντε!, έί!, μαρς!, αλτ!, στοπ!, σουτ!, σ'τ	παρακίνηση
α μπα!, μπα!, α παπά!,	άρνηση
χμ!	αβεβαιότητα

ΑΣΚΗΣΗ Να συμπληρώσεις τις παρακάτω προτάσεις με το κατάλληλο επιφώνημα, από αυτά που βρίσκονται στην παρένθεση. (ποπό!, χα χά!, άντε!, μπράβο!, ουφ!, στοπ!, μπα!, οχ!, χμ!, αλίμονο!).

- πολύ ωραία τα κατάφερες!
- τι συμφορά είν' αυτή!
- άκουσες τι έγινε;
- δε νομίζω ότι έχεις δίκιο.
- είναι κι ο Νίκος μαζί σου;
- θα ξεκινήσετε καμιά φορά;
- πολύ αστείο αυτό που είπες.
- να βάλουμε ένα χεράκι όλοι μαζί.
- μην προχωράτε άλλο.
- με τσίμπησε ένα κουνούπι.

Οι λέξεις που-πού, πως-πώς και πότε τονίζονται.

Οι λέξεις αυτές χρησιμοποιούνται πολλές φορές στις προτάσεις και παίρνουν τόνο μόνο όταν ρωτάνε. Σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις δεν τονίζονται. Π.χ. πού πήγες; πώς πέρασες;(στις περιπτώσεις αυτές οι λέξεις μπαίνουν στην αρχή της πρότασης και η ερώτηση φαίνεται καθαρά) αυτό που μου είπες, είπες πως με θέλεις.(εδώ δεν υπάρχει ερώτηση και δεν μπαίνει τόνος).

Μερικές φορές το που και το πώς ρωτάνε, χωρίς φαίνεται η ερώτηση καθαρά. Και σ' αυτές τις περιπτώσεις τονίζονται. Π.χ. θέλω να μου πεις πού πήγες (δηλαδή: πού πήγες;), θέλω μα μάθω πώς ήρθες (δηλαδή: πώς ήρθες;), κ.λ.π.

Επίσης υπάρχουν δυο εκφράσεις στις οποίες παίρνουν τόνο, χωρίς να ρωτάνε. Αυτές είναι το πού και πού και το πώς και πώς. Π.χ. πού και πού έρχεται να μας δει, σε περιμέναμε πώς και πώς.

ΑΣΚΗΣΗ

Στις παρακάτω προτάσεις να βάλεις τόνο στο που και στο πως, όταν χρειάζεται.

1. Πες μου, πως τα κατάφερες;
2. Που το άκουσες αυτό;
3. Θα έρχομαι να τα λέμε που και που.
4. Μου είπε πως δε θα έρθει.
5. Από που θες να αρχίσω;
6. Άκουσα πως είναι καλός γιατρός.
7. Πως λέγεται αυτό το χωριό;
8. Περίμενε τις διακοπές πως και πως.
9. Αυτό που ζητάς είναι δύσκολο.
10. Από πού αγόρασες αυτό το βιβλίο;
11. Πες μου, πως τα πέρασες στις διακοπές;
12. Πως έλυσες αυτή την άσκηση;
13. Αυτό πως το μάθατε στο σχολείο;
14. Αυτό είναι το κρεβάτι που κοιμάμαι.
15. Μας είπαν πως πέρασαν καλά.
16. Νόμισαν πως δε θα τους βλέπαμε.
17. Αυτή τη στιγμή την περίμενα πως και πως.
18. Για πού το έβαλες Γιάννη;
19. Είπες πως θα διαβάσεις.
20. Αυτό που είπες, το άκουσα κι εγώ.

ΟΝΟΜΑ
